

ש מ ר
ד ח ו פ

מטכ"ל אג"מ/ממשל צבאי
של 2332
מב-510(1916) 1503
חשכ"ו תמוז
66 3 יולי

לפניו של ר"מ אג"מ
5/7
~ 2/7

✓ צ"ר אג"מ (2)
אג"מ/מבצעים/רע"נ החישוב והגמ"ר

הנדון: עצומה לרוה"מ בעניין קרקעות הבדוים בנגב
מכתבם: מב-5(73) 883 מ-29 יוני 66
מכתבנו: מב-510(1916) 1381 מ-20 יוני 66

התפתחות נוספות בנדון

1. ב-26 יוני 66 החקיימה בירושלים במשרד ראש הממשלה - לשכת היועץ פגישה שנכחו בה כ-70 בדוים כולל כל השייכים של השבטים, היועץ לענייני ערבים, האלוף שמיר ממנהל מקרעי ישראל, מר גלרזמן ממשרד השכון ומספר פקידי ממשלה נוספים.
2. הבדוים ערכו פגישה מוקדמת וסכמו למנות שני שייכים שיעלו את טענותיהם והשגותיהם בפגישה.
3. ב-27 יוני 66 בקרו בממשל צבאי נגב מספר בדויים ממשתתפי הפגישה, לדבריהם הועלו בעיות עקרוניות ובמרכזן חביעת הבדוים כי המדינה תכיר בבעלותם על הקרקע גם של אלה שהוזזו מקרקעותיהם בנגב וכי חקפיא תכנית הישוב עד לפתרון בעית הקרקע. לדבריהם הובטח להם הסדר קרקע שבו יתיחסו לכל בודד בהתאם/זכויותיו על הקרקע. היתה אכזבה מה בדבריהם על כי לא הובטחה להם הפסקת תכנון הכפרים אלא להיפך. כן נאמר או נרמז כי שפחים שאינם ראויים לעבוד יראו כשטח המדינה.
4. בו ביום החקיימה פגישה שייכים בבאר אבע והחליטו על דרך המאבק בעתיד.
ב-29 יוני 66 החקיימה בבית מלון בבאר אבע פגישה עתונאים ביוזמת הבדוים לעל חשבונם. בפגישה זו השתתפו כ-40 בדויים כולל השייכים פרט לאחד. מהעתונות נכחו נציגים: "הארץ" "על המשמר" "ז'רוזלם פוסט" "למרחב" "מסריב" "ידיעות אודונות" "עתים". מנהל ביה"ס כסיפה חרגם מערביה לעבריה ולהיפך. בתחילת הפגישה חולקה העצומה לעתונאים.
5. מטעם הבדויים דברו שני שייכים שפתחו ואמרו: "נפגסנו עם היועץ העלינו את הבעיות, היתה התחמקות מחשובה ישירה, נאלצנו לנקוט בצעד זה. אחד השייכים הכחיש את הכתבה שהופיעה "לעל המשמר" על הסכמת הבדוים למסדר הקרקעות. שיך אחר התיחס להפקעת קרקע, הזזת בדויים ממקום למקום וחכנון כפרים בלי תאום עם הבדוים עצמם.

לאחר מכן היו שאלות של עתונאים וחשובות של בדוים . להלן מספר שאלות שנשאלו:

- א. מדוע לא השגתם עד כה בקשות לפתרון בעיה זו ?
  - ב. מה הסיוע שקבלתם עד כה מהממשלה ?
  - ג. אם יהיה פתרון לבעית הקרקע, התגוררו במבני קבע ?
  - ד. איזה סוג כפר אחם רוצים, חקלאי או עיירה ? על שאלה זו ענה אחד השייכים: " לאחר שתפתר בעית הקרקע נפגש פנחליש על אופי הישוב "
  - ה. האם הזיזו אחכם מאדמותיכם בכוח או מרצונכם ? על זה היו חשובות לכאן ולכאן.
  - ו. אם לא תקבלו את הקרקע מה חעשו ?
- על זה ענה אחד השייכים - "חמיש היינו נאמנים למדינה אך בבעית הקרקע נלחם בכל הדרכים האפשריות, כולל פניה לאו"ם. שיך שני הוסתף " אנחנו יודעים כי אשר יגע באש תיכווה ידו."

6. לאור חשיבות הנושא הועלו ההתפתחויות בנדון ע"י אג"מ/ממשל צבאי בועדה המרכזית ב-29 יוני 66. סוכם כי היועץ לענייני ערבים יפתח במסע תעמולה נגדי בעתונות וברדיו כאשר החיזה העיקרית היא". השלטונות הלכו לקראת הבדויים והסכימו לבצע הסדר קרקעות והנה הבדויים שדגשו זאת מחנצדים כעת להסדר ומעלים את הנושא בצורה חריפה ולא עניינית !

הערות והערכות

7. נראה כי הבדויים אינם תולים חקוות רבות בהסדר מרצון טוב וכי גמרו אומר להאבק בכל הדרכים כולל גיוס דעת קהל ארצית, פניה לאו"ם ולשגרירויות המערב בישראל.
8. יש להניח כי עתונאי חוץ ינסו לכסות את הנושא. למעשה כבר החקשר עתונאי חוץ עם עתונאי מקומי, ניסה לקבל אינפורמציה בנדון ונענה בשלילה.
9. לפי עדויות שבידנו קיימת גם פעילות מפלגתית בנושא בין הבדויים ע"י חבר קיבוץ שובל העלולה להקשות על טפול ממלכתי בנדון. מובן מאליו שאנו כגורם צה"ל מוגבלים בטפול באספקט זה של הנושא.
10. אוזלת יד בנדון ולחילופין טפול במתי מחואם עלולים להביא להתפתחויות מרחיקות לכת בחחום יחסי הבדויים עם השלטונות. הטפול בנושא חייב לשאת אופי בינמשרדי מחואם ודחוף.
11. מן הראוי שצה"ל יגבש לעצמו עמדה לקראת המשך הטפול בבעיה.
12. לידועתך והנחיותך.

בגא/רש

זוכ/יה
בנימין גור אדיה, רס"נ
קצין מטה בכיר
בשם ראש אג"מ/ממשל צבאי